

7/1560-3785

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Hilmi GÜLER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 02.12.2003

Emin ŞİRİN
İstanbul MİLLETVEKİLİ

Basında çıkan haberlerde şahsınızın vermiş olduğu beyanlardan anlaşıldığına göre, Rusya tarafı ile uzun müddettir devam eden doğalgaz görüşmeleri sonuçlanmış ve bu görüşmeler sonucu sizin beyanınıza göre “alkışlanılması gereken” bir anlaşma hasıl olmuştur.

Buna göre:

Batı hattından alınan toplam 14 milyar metreküp doğalgazın fiyatı aşağıya çekilmiş, yaz-kış dengesi kurulmuş, Turusgaz’ın tasfiyesine karar verilmiş, tek fiyat uygulamasına geçilmiştir.

Ancak yine basından öğrenildiğine göre; Gazexport’tan batı hattından alınan doğalgaz 123 dolara çekilmiş ve buna mukabil Mavi Akım’ın fiyatı 109 dolardan 123 dolara çıkartılarak Rus tarafına 14 dolar avantaj sağlanmıştır.

Bu bilgiler doğrultusunda aşağıdaki sorularıma cevap verilmesini arz ederim.

Sorular:

- 1- Mavi Akım’da fiyat artışının sebebi nedir? Çok basit bir hesapla 14 dolarlık fiyat artışı, senede asgari alım miktarı olan 12.8 milyar metreküpte 2005 yılına kadar Türkiye’nin 3.5 milyar dolar daha fazla para ödemesine sebep olacaktır.

Buna mukabil batı hattından alınan senede yaklaşık 11.5 milyar metreküplük asgari alımda 2.3 milyar dolar avantaj sağlanacak. Ancak icmalde Türkiye’nin 1 milyar dolardan fazla kaybı olacaktır. Bu husus nasıl izah edilecektir? Bu alkışlanacak bir başarı mıdır?

- 2- Turusgaz’ın iptal edileceğini söylediğinize göre;
- Türkiye’nin doğalgaz ihtiyacında ciddi düşme olduğu dikkate alınırsa, bu takdirde 8 milyar metreküp gazın Ali Şen’e ait olduğu söylenen şirketler üzerinden alınmaya devam edilmesi makul müdür?
 - Türkiye’nin menfaatleri açısından, batı hattından alınan toplam gazın senelik azami limitini sadece Gazexport’tan alınacak olan 6 milyar metreküp ile sınırlandırmayı, Turusgaz’ın yerine başka bir Rus gazı alımı yapmayacağınızı Türk kamuoyuna açıkça deklare etmeyi düşünüyor musunuz?

- 3- Sizin bakan olarak böyle bir fiyat değişikliği yapmaya yetkiniz var mıdır? Bu görüşmelerin yapılması ve neticelendirilmesi konusunda sizi kim yetkilendirmiştir? Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanı Cumhuriyet Ersümer hakkında formül değişikliği yapmaktan, yine eski Bakan Sayın Zeki Çakan hakkında da Ruslar'la yaptığı görüşmeleri sırasında ülkeyi zarara soktuğu gerekçesiyle soruşturma komisyonu kurulması talebi var iken, sizin bildiğimiz kadarıyla kanuni hiçbir yetkiniz olmadan bu tür görüşmeleri yapmanız ve "çatır çatır" neticelendirdiğinizi söylemeniz ne kadar ciddiyletme bağdaşmaktadır? Veleve ki, ortadaki rakamlara bakıldığında sizin döneminizin de soruşturma konusu olacağı açık değil midir?
- 4- Basında çıkan haberlere göre; ısrarla belirttiğiniz batı hattındaki 6 milyar metreküpteki doğalgaz alımının mal karşılığı olması hususu mukavelede yer alırken, bu haktan siz veya BOTAŞ vazgeçti mi? Bu konuda BOTAŞ Yönetim Kurulu herhangi bir karar almış ise bu kararı hangi gerekçelere dayanarak aldı? Mal karşılığı olan anlaşmanın peşin ödemeye dönmesinin sebebi nedir? Rus tarafıyla yapılan anlaşmada "kontrat devir hakkı" ve "üçüncü ülkelere ihraç hakkı" temin edilmiş midir?
- 5- Anlaşıldığına göre; tarafınızca yetkisiz olarak yürütülen görüşmeler sonucu BOTAŞ, gerek Mavi Akım, gerek batı hattı için mevcut formülleri bir tarafı bırakarak, Ruslar'ın Yunanistan'da da uyguladığı söylenen formülü kabul ettiniz. Sizin ve/veya BOTAŞ'ın ülkeyi zarara sokacak böyle bir formül değişikliğini yapmaya yetkisi var mıydı?
- 6- Rus tarafı ile yapılan anlaşmanın tam metnini, bir suç duyurusu sonucu savcılık tarafından talep edilmeden önce eksiksiz ve tam olarak kamuoyuna açıklamayı düşünüyor musunuz? (Enerji eski Bakanı Sayın Zeki Çakan'ın kamuoyuna yaptığı açıklama örneğinde görüldüğü gibi konunun sır kapsamında olmadığı anlaşılmıştır)
- 7- Rus tarafı ile yapmış olduğunuzu söylediğiniz bu anlaşma hakkında Enerji Piyasasını Düzenleme Kurulu'nun görüşü alınmış mıdır? EPDK'nın bu konudaki görüşü olumlu veya olumsuz olarak ne şekildedir?
- 8- Basında çıkan haberlere göre, Bosporus Gaz yetkilileri Ali Şen ve mahdumları çok gizli denilen bu toplantılarda bulunmuşlardır. Toplantılar Mavi Akım, Gazexport ve Turusgaz'ı alakadar ettiğine göre, bu bahsi geçen şirket ve şahısların bu firmaları temsil etme yetkileri resmen var mıdır? Yoksa bu toplantılarda ne sıfatla bulunmuşlardır?
- 9- 4646 sayılı Kanuna göre, Kasım 2003'e kadar BOTAŞ'ın elindeki doğalgaz kontratlarının asgari yüzde 10'unun özel sektöre devretmesi kanunun amir hükmü iken, bu hususun yerine getirilmemesini ne şekilde izah etmektesiniz?
- 10- Göreve başladığınız günden bu yana BOTAŞ hangi boru hattı yatırımlarını başlatmıştır? Doğalgaz tüketimini arttırmak için ne gibi tedbirler alınmaktadır?
- 11- Bakü-Ceyhan Boru Hattındaki gecikmelerin durumu nedir? Basında çıkan haberlere göre, "Boru hattı güzergahında bulunan ayıların rahatsız edilmemesi için" projenin geciktiği haberleri tarafınızdan neden yalanlanmamıştır?